

[Arbejdsministeren]

Jeg kan være enig også med fru Ebba Strange, som også var inde på, at vi skal gøre noget for u-landskvinderne. Vi skal have en handlingsplan, og vi skal satse på uddannelse, og vi må have uddannelsesmuligheder – nu taler jeg dansk – på alle niveauer. Det er da rigtigt, at et af de konkrete problemer, vi har i dag, er, at mange af de langtidsledige er kvinder. En stor del af dem er unge, men der er også nogle på mellem 35 og 45 år. Det var dem, fru Ebba Strange tænkte på, da hun talte om kvinder med 7 års skolegang og om, hvad vi kan gøre for at hjælpe dem med en erhvervsuddannelse eller med en mere almen uddannelse.

Ligelønnen mener jeg at vi har indført lovgivningsmæssigt. Nedsat arbejdstid er et spørgsmål, som arbejdsmarkedets parter må klare. Dobbelt arbejde er vel noget af det, vi ikke kan udmønte. Vi kan sige noget smukt om det i en handlingsplan eller herfra, men det er jo lidt svært at få det til at virke hjemme hos familien Mortensen eller familien Olsen. Det er nok den kamp, enhver må tage på hjemmefronten.

Også fru Lone Dybkjær var inde på den store oplevelse, det var for os at være med, og sagde, at det er væsentligt, at vi også i strategipapiret har en række paragraffer om særligt udsatte kvinder. Det mener jeg også er væsentligt. Det er selvfølgelig også væsentligt med de to ting, fru Lone Dybkjær slår fast: økonomisk selvstændighed og fordeling af magten.

For mig personlig har økonomisk selvstændighed altid været en forudsætning for, at man kunne begynde at tale om ligestilling i hjemmet eller på arbejdsmarkedet eller i det politiske liv, at man kan klare sig selv og sige nej til nogle vilkår, som man måske ikke finder tilfredsstillende.

Fordelingen af magten, ja, det tror jeg bliver en interessant og langsigtet proces. Jeg kan huske fra mine unge år, hvor jeg var med til at lave kampagner, der hed: »Stem på en kvinde«, og hvor man rædselslagen sagde: ja men det kan man da ikke bare gøre, fordi hun er kvinde. Man havde store diskussioner om, hvorvidt man skulle skrive: stem på en kvinde, hvis hun også er kvalificeret. Jeg har aldrig nogen sinde oplevet diskussionen, om man skulle stemme på en mand eller udnævne en mand, for så vidt han var kvalificeret, ud fra en eller anden

betragtning om, at det er alle mænd på et eller andet plan selvfølgelig.

Derfor handler det selvfølgelig også om, at hvis man siger, at der kommer en kvindelig chef i den offentlige sektor, i den private sektor eller i det politiske liv, så sidder der selvfølgelig ikke en mand på den plads, og det handler selvfølgelig om, at mændene nok ikke frivilligt rejser sig fra stolen – medmindre det er i en debat i folketinget, der drejer sig om ligestilling – og går ud ad døren. Når det drejer sig om selve magten, gør de det nok ikke, men vil prøve på at blive siddende.

Og derfor handler det selvfølgelig også om at nedbryde normer og dogmer, også om, hvordan en leder er, og hvordan en leder ser ud, således at man ikke altid får en eller anden fornemmelse af, at det er noget maskulint. Det gælder ikke bare det dér med kedeldragterne, som bare er ét eksempel, det gælder vel på alle niveauer i samfundet.

Jeg er enig i, at vi skal have en national handlingsplan, og jeg er enig i, at vi i vores nationale handlingsplan ikke bare skal tænke på os selv, vi skal også tænke på u-landskvinderne; jeg tror, det er væsentligt, at vi gør det.

Fru Elisabeth Bruun Olesen mente, at det er en kamp at få strategipapiret ført ud i livet. Ja, én ting er, at man vedtager det, og det var såmænd svært nok at få det vedtaget med consensus; det ved vi, der var med. Noget andet er, at det jo ikke er nogen grundlov. Det er et idékatalog. Det er noget, vi kan bruge til inspiration og til at finde ud af, hvad der er anvendeligt i vores samfund, hvad vi kan bruge. Mange af tingene har Danmark faktisk allerede gennemført, således som jeg var inde på det i mit første indlæg.

Fru Elisabeth Bruun Olesen spørger, hvad det hele hjælper, hjælper det hele noget? Hun svarer selv og giver egentlig det rigtige svar, nemlig at det har hjulpet, for kvinderne er blevet mere synlige. Noget af det, vi kunne se, da vi skulle til Nairobi, var, at der var en hel del lande, der fik særdeles travlt med at ratificere konventionen om afskaffelse af diskrimination mod kvinder. Det er min overbevisning, at hvis ikke de skulle have været til kvindekongres, havde de ikke fået taget sig sammen til at ratificere konventionen eller følge andre ting op.